

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
137/16. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2016. december 15.

A C-401/15–403/15. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet
Noémie Depesme és társai kontra Ministre de l'Enseignement supérieur et
de la Recherche

A határokon átnyúló szociális kedvezmények területén, újraalakult családi viszonyok között a gyermek a mostohaazülő gyermekének minősülhet

Ezen a területen a rokonsági kapcsolat nem jogilag, hanem gazdaságilag határozható meg, olyan értelemben, hogy a migráns munkavállalónak minősülő mostohaazülő gyermeke szociális kedvezményre tarthat igényt, ha e mostohaazülő ténylegesen hozzájárul az eltartásához

2013 júliusa és 2014 júliusa között a luxemburgi jog úgy rendelkezett, hogy a Luxemburgban foglalkoztatott vagy ebben az országban tevékenységet folytató, határ menti ingázó munkavállalók gyermekei többek között azzal a feltétellel kérelmezhetnek felsőfokú tanulmányokhoz nyújtott pénzügyi támogatást („tanulmányi ösztöndíjat”), hogy a határ menti ingázó munkavállaló a kérelem benyújtásának időpontjában öt éve megszakítás nélkül Luxemburgban dolgozik.¹

Noémie Depesme, Adrien Kaufmann és Maxime Lefort mindhárman újraalakult családi viszonyok között élnek, új családjuk mindannyiuk esetében a vér szerinti anyjukból és a mostohaapjukból² áll (a vér szerinti apáik vagy különélnek az anyjuktól vagy meghaltak). Mindhárman tanulmányi ösztöndíjat kérelmeztek a 2013/2014-es egyetemi tanévre Luxemburgban, abból következően, hogy mindegyikük mostohaapja több mint öt éve, megszakítás nélkül ott dolgozott (ellenben egyikük anyja sem dolgozott ebben az országban akkoriban). A luxemburgi hatóságok megtagadták e kérelmek teljesítését, abból az okból, hogy N. Depesme, A. Kaufmann és M. Lefort jogi értelemben nem „gyermeke” valamely határ menti ingázó munkavállalónak, hanem csupán „mostohagyermek”.

Mivel a három hallgató vitatta a luxemburgi hatóságok határozatait, az ügyben eljáró Cour administrative du Luxembourg (közigazgatási fellebbviteli bíróság, Luxemburg) lényegében azt kérdezi a Bíróságtól, hogy a szociális kedvezmények területén a „gyermek” fogalmának magában kell-e foglalnia a mostohagyermekeket is. Másképpen fogalmazva annak meghatározásáról van szó, hogy a rokonsági kapcsolatot lehet-e nem jogi, hanem gazdasági értelemben figyelembe venni.

Mai napi ítéletében a Bíróság mindenekelőtt emlékeztet arra, hogy egy uniós rendelet³ értelmében bármely tagállamból származó munkavállalónak minden más tagállamban, ahol dolgozik, a nemzeti munkavállalókkal azonos szociális és adókedvezményeket kell élveznie. Egyébiránt a

¹ Az arra irányuló kérdés – amelyet a Bíróság 2013. június 20-i *Giersch*-ítélete (C-20/12, lásd: [74/13. sz. sajtóközlemény](#)) folytán terjesztettek elő –, hogy ez a legalább ötéves, megszakítás nélküli időtartamú munkavégzésre vonatkozó feltétel az uniós jog alapján hátrányosan megkülönböztető-e, a *Bragança Linares Verruga és társai ügy* (C-238/15) tárgyát képezte, amelyben a Bíróság tegnap, december 14-én hozta meg ítéletét (lásd: [133/16. sz. sajtóközlemény](#)). A Bíróság szerint e feltétel nem igazolt hátrányos megkülönböztetésnek minősül, amennyiben nem tűnik szükségesnek a Luxemburg által követett jogszerű cél eléréséhez (azaz ahhoz, hogy ösztönözzék a felsőfokú végzettséggel rendelkező személyek arányának növelését Luxemburgban). Megjegyzendő, hogy a luxemburgi törvényt a jogvita tényállása óta módosították e ponton: a 2014. július 24-i törvény szerint elégséges, ha a határ menti ingázó munkavállaló öt éven át Luxemburgban dolgozik az ezen ösztöndíj kérelmezését megelőző hét év során.

² A mostohaapja alatt ebben az esetben azt a férfit kell érteni, aki nem a vér szerinti apa, és akivel az anya újravezényesült, vagy akivel az anya a házassággal egyenértékű, regisztrált élettársi kapcsolatot létesített. Hasonlóképpen a „mostohagyermek” kifejezés alatt azt a gyermeket kell érteni, akinek vér szerinti anyja újravezényesült, vagy a házassággal egyenértékű, regisztrált élettársi kapcsolatot létesített valamely férfival, aki nem a vér szerinti apa.

³ A munkavállalók Unión belüli szabad mozgásáról szóló, 2011. április 5-i 492/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2011. L 141., 1. o.).

Bíróság emlékeztet arra, hogy az uniós polgárság területén a gyermekeket egy uniós irányelv⁴ úgy határozza meg, mint olyan egyenes ági leszármazottakat, akik 21. életévüket nem töltötték be, vagy eltartottak, valamint **a házastárs vagy az élettárs egyenes ági leszármazottai**. A Bíróság megállapítja, hogy az uniós jogszabályok fejlődéséből az következik, hogy azok a családtagok, akiket megillet a rendeletben előírt egyenlő bánásmód, az irányelv szerint meghatározott családtagok. Egyetlen körülmény sem enged ugyanis arra következtetni, hogy az uniós jogalkotó a családtagokat illetően merev különbséget akart tenni, amely szerint az uniós polgárnak az irányelv értelmében vett családtagjai nem szükségszerűen ugyanazok a személyek, mint ezen állampolgár családtagjai olyankor, ha ez utóbbiról munkavállalói minőségében van szó a rendelet keretében.

A Bíróság arra a következtetésre jut, hogy **a határ menti ingázó munkavállaló házastársának vagy elismert élettársának gyermekei e munkavállaló gyermekeinek minősülhetnek annak érdekében, hogy megillessen őket valamely szociális kedvezmény, mint amilyen a tanulmányi ösztöndíj**, annál is inkább, mivel egy másik uniós irányelv⁵, amely a jogvita tényállása után lépett hatályba, megerősíti, hogy a „családtag” kifejezés a határ menti ingázók családtagjaira is alkalmazandó.

Azt illetően, hogy a határ menti ingázó munkavállalónak milyen mértékben szükséges hozzájárulnia azon hallgató eltartásához, akivel nincs jogi kapcsolata, a Bíróság emlékeztet arra, hogy **az eltartott családi minőség ténybeli helyzetből ered**⁶, és ezen ítélkezési gyakorlatot alkalmazni kell a házastársnak a mostohagyermek tekintetében való hozzájárulására is. Ekképpen a gyermek eltartásához való hozzájárulás objektív körülményekkel mutatható ki, mint például a házasság, a regisztrált élettársi kapcsolat, vagy a közös lakóhely, és **anélkül, hogy meg kellene határozni, hogy miért járul hozzá a határ menti ingázó munkavállaló az eltartáshoz, vagy anélkül hogy pontosan számszerűsíteni kellene e hozzájárulás mértékét.**⁷

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: [„Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 2 2964106

⁴ Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 158., 77. o.; helyesbítés: HL 2009. L 274., 47. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.).

⁵ A munkavállalóknak biztosított jogok gyakorlását megkönnyítő intézkedésekről szóló, 2014. április 16-i 2014/54/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 128., 8. o.).

⁶ A Bíróság 1987. június 18-i *Lebon*-itélete (C-316/85).

⁷ Megjegyzendő, hogy 2014. július 24-e óta Luxemburg módosította a vitatott törvényt, kifejezetten előírva, hogy a határ menti ingázó munkavállalók gyermekei részesülhetnek tanulmányi ösztöndíjban, feltéve hogy a munkavállaló továbbra is hozzájárul a hallgató eltartásához. A luxemburgi törvény azonban még mindig nem határozza meg kifejezetten, hogy kit kell érteni „gyermek” alatt.